

Cucu BÙI TỰ LỰC

Là con lớn trong một gia đình có đông anh em, cha mất sớm, nên Bườn sớm lăn lóc vào đời; năm mười bốn tuổi, đi học một buổi còn một buổi ở nhà đi làm lơ xe đò. Nhờ thừa kế được cái gien trội từ đời ông nội mà Bườn sớm nhỗ giò, thể xác tốt mã vượt trội hơn những đứa cùng tuổi, nên trông cũng không đến nỗi nhỏ con lắm. Đến năm mười bảy tuổi, Bườn bỏ dở chương trình đệ tứ (tương đương lớp 9 bây giờ) đi năm vô-lăng thuê, chạy xe khách đường xa tuyến Đà Nẵng-Trung Phước.

Làm bác tài trẻ vi vu có tiếng là một tay lái tài hoa, lại ăn nói có duyên nữa, nên Bườn được nhiều cô bạn hàng buôn chuyến trái cây mê mẩn. Số phận Bườn được an bài trong một chuyến xe cuối năm. Cô Thoa, con gái út ông chủ đòi đi theo xe lên Trung Phước thăm làng Đại Bình, nơi được mệnh danh là “một Nam Bộ thu nhỏ” trên quê hương Quảng Nam-Đà Nẵng; nơi ấy, chùm dâu đất, trái lòn bon sánh duyên cùng hương sầu riêng, măng cụt. Thoa cũng vừa đến độ cập kê, da trắng, mắt trong, ngực đầy, mông nở; lại có thêm cái thắt đáy lưng ong có ngân gợi cảm chết người. Chuyến xe ấy không may hỏng hóc phải nằm lại tối trên lưng chừng đèo. Đêm hôm ấy, cũng tại cái con chồn đèn đi ăn đêm cứ đứng chong chong đôi mắt xanh lè nhìn cô chủ Thoa. Thoa thất thần ré lên rồi nhào đến ôm ghì và áp mặt vào ngực Bườn. Bườn bị hớp hồn khi chạm phải bầu vú nóng ran căng tròn êm như nhung đang thốn thức. Đêm ấy Thoa lại bắt Bườn phải ngồi thức canh chừng con chồn đèn, kéo sợ nó quay trở lại trên người. Chồn ở đâu không thấy, chỉ thấy có cô Thoa nồn nà, trông thơm thảo ngọt ngon như quả táo đầu mùa, với cái tựa đầu tin cậy, kê vai áp ngực giao thoa. Sương đêm xao động. Một cảm giác rạo rực xốn xang lan toả gợi mời. Vậy là “tay lái tài hoa” mất thăng “sụp bẫy” cô con gái ông chủ chồn lưng đèo. Khi biết chuyện hai đứa rủ nhau ăn trái cấm, không những ông chủ xe không rầy la mà còn ngồi cười hềnh hếch cho là duyên số ấy trời xe. Vậy là bác tài trẻ ta đành cưới vợ sớm. Bước vào tuổi hai mươi Bườn đã làm chủ một gia đình “Ruộng sâu trâu nái, con gái đầu lòng”, chuẩn bị sinh đứa con thứ hai.

Sau này, những lúc vui vầy Bườn hay tự khoe là đời mình được đốt cháy giai đoạn tuổi thiếu thời, gác tuổi học trò chưa ráo mực đã được đôn lên làm bố. Mà cũng tại chuyến xe định mệnh cuối năm ấy, không biết là cái bẫy ai giăng, của cô con gái hay là của ông chủ, không khéo lại của cả hai cha con nọ cũng nên. Mà đúng như vậy thì Bườn sập là phải, “hai đánh một không chột cũng què”. Bị sập bẫy mà lại êm ru như ngồi trên cái nhíp!

Có vợ sớm cũng có cái rất được, mà mãi tận sau này nhiều người mới ngộ ra, cả một lớp bạn học trò ngày xưa không có đứa nào được như Bườn ngày nay. Vào tuổi năm mươi, vợ chồng Bườn đã hai lần cấp dù đi làm sui, sắp sửa được lên ngôi ông ngoại lần thứ hai. Cậu út vừa tốt nghiệp trường Luật, sắp sửa đi làm thầy cãi nay mai. Vậy là tay lái tài hoa coi như thất truyền.

Lên ông lên bà rồi, Bườn quyết định treo vô-lăng sớm. Từ năm mười bốn tuổi đã rong ruổi trên đường tứ chiến tây đông rồi, đến nay nghe chừng cũng đã thấm mệt. Mặt khác mắt mũi có tuổi rồi có khi trông gà hoá cuốc, kinh nghiệm đường rừng ở gà ở voi không thể đua được với các tay lái lựa tuổi trẻ cùng cung đường cao tốc ngày nay.

Vậy là Bườn bán xe, chuyển sang mở quầy hàng bán phụ tùng ô tô kiêm luôn nghề làm thợ tiện, gọi là sắm việc ngồi nhà cho có công chuyện mua vui. Mua bán thương trường, tiện chạm đo đếm chi li vốn không phải là sở trường, Bườn đâm ra buồn chán nhớ đường nhớ xe, thêm có người chơi để nói chuyện tâm tình.

Bỗng một hôm có ông lão người Hoà Ninh quen lâu rồi không gặp, nay đi ngang qua nhà đem “bán” cho Bườn một con khỉ đực lông vàng cụt đuôi khá đẹp. Theo như lời ông lão nói, thì con khỉ này ông nuôi nó từ ngày còn bé con như cái nắm tay, năm nay nó lên ba tuổi rồi. Vừa qua nó nghịch ngợm gặp lửa lên mái nhà chơi làm cháy mất cái chái bếp, may mà bà con còn chữa kịp chứ không thì mang tai họa cho cả xóm. Bà lão ở nhà giận quá đánh nó và đòi tống khứ nó đi hoặc đem giết quách cho xong hậu họa. Ông lão thấy thương và tiếc mới đem đến cho Bườn, gọi là bán cho nó có cái duyên may thôi. Là khỉ nhưng nó có thể nghe và hiểu được một số tiếng người. Để chứng minh cho điều mình vừa nói, ông lão kể miệng nói vào tai con khỉ:

-Mày hư quá làm bà giận, bà đánh, bà đuổi mày rồi. Từ hôm nay mày ở lại đây với chú. Ở đây phổ phường chắc là hơn trên ấy, sẽ có lắm thứ ngon cho mày ăn, nhiều kiểu lạ cho mày chơi.

Con khỉ ngồi trầm tư như ông cụ non, hình như nó hiểu những điều ông lão vừa nói. Bườn nắm sợi dây xích dắt vào nhà, nó ngoan ngoãn đi theo. Ông lão không ra giá, Bườn không mặc cả mà gửi ông ba trăm ngàn đồng.

Sau khi ông lão đi rồi, con khỉ ngồi buồn xo ro, hình như trong mắt nó có ngân ngấn nước. Bườn đem cho nó mấy cái bánh qui và một quả chuối, nhưng nó chỉ ngồi nhìn chứ không đụng tới. Sang đến ngày hôm sau nó bắt đầu ăn uống và chạy nhảy trở lại bình thường. Giống khỉ là thế, nỗi buồn mau quên, tốt tính là không thù vật.

Bườn đặt tên cho khỉ là Cucu và đem buộc vào gốc cây hoa giấy trước nhà, nối dài thêm sợi dây xích để nó có thể tự do leo xuống nghịch dưới đất, hứng chí nhảy đánh đu làm xiếc trên cây.

Từ ngày có Cucu, trước nhà Bườn luôn có mấy đứa trẻ con rình rập trên chóc. Chúng nó càng trêu ghẹo Cucu càng cao hứng diễn trò. Có Cucu nhà như có thêm một đứa trẻ con, phải cho nó ăn, dạy nó chơi, đôi khi cũng phải quát tháo roi vọt cho nó sợ, vài ngày lại phải dẫn nó đi tắm xà phòng thơm hần hoi, để tránh trong nhà khỏi có cái mùi ngai ngái khăm khăm rất khi.

Có Cucu trong nhà cũng rất vui. Con cái nuôi lớn lên chúng nó đi hết rồi, bạn bè trang lứa còn lo bươn chải lo lam lo làm nuôi con ăn học. Cô Thoa nỡn nà ngày nào nay trở thành bà Thoa tham công tiếc việc, cứ mãi lần bán với cái quầy hàng tạp hóa ngoài chợ. Ở nhà một mình không có ai chơi, buồn tình Bườn chơi với Cucu. Cucu biết khôn, hiểu động, biết diễn trò mua vui cho chủ, nhưng chán nhất là nó không biết nói chuyện. Vui buồn “chí chóc”.

Giận dỗi lại “chí chóc”. Sợ hãi cũng “chí chóc”. Từ vui vẻ chuyện sang phiền toái không mấy hồi. Có thể nói tên Cucu này quái hơn mấy đứa trẻ con lười phở, múa may chạy nhảy nặn ra lắm trò. Ai đội mũ đi ngang qua đúng trong tầm với, ngay tức thì nó từ trên cao đu xuống hót cái mũ một cách nhẹ tòn rồi tót lên ngọn cây ngồi rung chân, vung vẩy chán chê, đợi Bườn quát một tiếng mới ném trả cái mũ. Cucu rất sợ Bườn, hay nói đúng hơn là nó sợ cái roi mây. Roi đáng roi, cái roi mây dẻo và mềm, quát một nhát là cái đau lặn vào tận thịt da, đến khi cũng phải sợ. Phiền nhất là khi đàn bà con gái đi qua, dây chuyền, bông tai, nơ cài tóc, trâm giắt đầu..., nó lượn xuống xốt lấy nhanh hơn làm xiếc; tót lên ngồi trên cây lại còn dặng háng ra gãi bẹn, sờ chim khiêu khích.

Dân chúng đi trên vỉa hè quen nhìn thẳng để định hướng và nhìn xuống chân để tránh dẫm đạp phải những thứ dơ dáy, chứ đâu phải quan quyền thường hay ngược mắt nhìn lên mà biết ở phía trên đâu có khỉ. Thế là Cucu ta bị người quy chụp cho cái tội cùng ông chủ: “khỉ Bườn ghẹo gái giữa ban ngày”.

Để khỏi phiền toái, Bườn đem Cucu vào buộc chỗ chân cầu thang, nghe hơi mất vệ sinh nhưng phiền trong nhà còn hơn bề ngoài. Bị buộc chặt Cucu ta trở tòi còi xích. Tiết mục còi xích phá xiềng thì quả là nó có biệt tài, buộc thế nào rồi ngồi loay hoay hoài nó cũng còi được. Buộc chặt quá thì

thương nó bị đau, buộc lỏng tay dễ bề nó cời trói. Mà một khi đã thoát ra rồi thì nó leo trèo chạy nhảy khắp mọi nơi, khó khăn lắm mới tóm lại được. Sợ nhất là Cucu nghịch điện, cắm quạt, đóng cầu giao máy tiện máy mài...nó làm được tất. Đặc biệt nó rất khoái cái giá sách, chỉ cần tót lên “ngồi đọc” một lúc là sách vở bị xé teng beng làm giấy vụn. Nghe người ta mách nước là khi rất sợ chó, nhưng Bườn không dám nuôi chó, vì loài chó hay cắn người, nhớ nó ngoạm phải Cucu thì tội nghiệp nó. Chó lại hay có máu điên, chúng nó mà cắn xé nhau truyền thêm máu điên cho khi nữa thì tan cửa nát nhà, người người tai họa. Bườn làm cách khác, nghĩ kế hù khi. Anh mua về một con chó béc-giê bằng sứ cao to giống hệt như con chó thật, đem đặt ngay chỗ giá sách. Thấy con chó khổng lồ ngồi chễm chệ xù xì tai há mõm le cái lưỡi đỏ lòm, Cucu ta không dám bén mảng tới, chỉ đứng xa lăm lét nhìn. Một ngày sau (chắc là phát hiện ra đó chỉ là con chó giả), lập tức Cucu trèo lên đầu chó ngồi, túm lấy hai tai chó lắc lắc lắc để như chơi trò bập bênh. Con chó sứ đỏ chổng kênh vờ toang hoang. Cucu khoái chí ngồi dạng chân gãi bẹn “cười” khoe khoe.

Chịu hết nổi rồi! Mất tiền để mua về một nỗi phiền toái, giờ không chịu nổi nữa đành phải tìm cách tống khứ nó đi là điều cực chẳng đã. Bực bội Cucu lắm nhưng Bườn vẫn cảm thấy thương thương. Thả nó ra đường sẽ bị người phàm xé thịt nấu cao, cao khi dạo rày nghe nói đắt lắm; cho thì mang tội, dù là con khi cũng không nên thay thầy đổi chủ đến ba lần.

Thấy Bườn cứ đắn đo với ý nghĩ về con khi nhai ranh, bà Thỏa mách nước:

-Ông lão bán con khi cho anh người Hòa Ninh chứ gì? Thả đại nó về trên Bà Nà-Núi Chúa ấy là xong.

Bườn vỗ đùi kêu đánh “đét” một tiếng như vừa mới chiêu một ngụm rượu ngon, rồi rít khen vợ hết lời:

-Đàn bà con gái thời nay thông minh lắm! Được lắm! Của sơn trả về núi, trên ấy có khu bảo tồn sinh thái và động vật quý hiếm, chi bằng ta cho nó sớm hồi hương. Một người trước đây bỏ Tổ quốc vượt biên ra đi, nay gọi là nhớ quê cha đất tổ tìm đường trở lại, hưởng hồ chi nó là con khi bị bắt ra khỏi rừng về ở với người đeo xiềng xích bấy lâu nay. Chắc là nó cũng đang nhớ rừng sâu đau đến não ruột, nên trả thù đời bằng cách quậy phá tung bừa và cũng để cho khuây đi nỗi nhớ.

Đã nói là phải làm ngay chứ không nên để lâu để đổi thay ý định, nhưng ít ra ông chủ Bườn cũng phải làm cho Cucu một cái gì đó chứ không lẽ để nó ra đi tay không!

Ngày hôm ấy, Bườn đi mượn cái tông-đơ điện về tự tay cắt cho Cucu cái đầu đinh đúng kiểu và đến thợ may đặt may ngay cho nó một bộ quần áo thể thao, vải dù loại tốt màu vàng viền đỏ, có hình con số 9 trên lưng.

Sáng hôm sau Bườn dong xe đưa Cucu lên núi Bà Nà, trên đường ghé mua thêm một ít bánh kẹo các loại và mấy trái chuối. Đến chân núi, anh dừng xe phía bên kia cầu An Lợi; Cucu cứ nhấp nhồm “khệt khệt” liên hồi rồi nhảy chồm chồm về vui sướng. Chắc nó đã nhìn thấy cảnh núi rừng xanh thắm và nghe tiếng suối reo, những sắc màu và âm thanh quen thuộc trên giang sơn của nó trước đây.

Bườn kéo Cucu lại tháo xích, một tay với cái túi định lấy quần áo mặc cho nó, nhưng nhanh như cướp Cucu thoát ra trèo tót lên cây, miệng kêu khe khẽ như đang cười, chân tay dẻo quẹo như được làm bằng nhựa, đánh du từ cảnh này sang cảnh khác một cách điệu nghệ rồi mất dạng trong cây.

Chờ mãi không thấy Cucu trở lại, Bườn đứng tần ngần trong tâm trạng hụt hẫng, không rõ lòng buồn hay vui. Vậy là con Cucu bạc tình bỏ rơi anh. Anh nổ máy xe và chửi đồng:

-Quân bắt hiểu, đồ khi vẫn hoàn khi!

Quay xe lại chạy qua khỏi cầu, sức nhớ trong túi còn bộ quần áo và mấy thứ sắm cho khi, Bườn dừng lại mở túi lấy ra định ném xuống suối. Bỗng anh nghe tiếng Cucu kêu ré lên phía sau, ba chân bốn cẳng nó buồm bả chạy tới nhảy lên ngồi ôm chặt lấy đầu xe, đôi mắt nhìn cầu khẩn. Bườn thấy lòng mình xôn xang. Cucu đâu phải là quân bắt hiểu, nó đang sợ anh bỏ rơi.

Bườn bắt đầu lúng túng, anh tự vấn lòng mình: “Một con khi có nghĩa. Chờ nó trở về ư! Không nên. Phải nghĩ cách thả lại nó vào rừng thôi!”

Nếu lúc này Cucu đi luôn vào rừng, thì anh có buồn phiền chút ít, nhưng có lẽ trong lòng nhẹ nhàng hơn.

Có hai đứa nhỏ vác rựa từ phía rừng đi ra, thấy chú khi vui mắt, chúng nó dừng lại xem. Khi biết ý định của Bườn muốn thả khi vào rừng, một đứa mách bảo:

-Dân ở đây không mấy ai nuôi khi đâu chú ạ, họ bảo “Nuôi ong tay áo, nuôi khi giậm nhà”, chỉ sợ gặp bọn phường săn ở phố lên thôi, nhất là ngửi thấy mùi khi cái, bằng mọi giá bọn chúng phải bao vây tóm sống. Nghe nói họ làm thuốc bổ thận cường dương chi đó.

-Muốn thả được con khi này lại cho rừng, chú phải đi sâu vào một đoạn nữa mới đến khu bảo vệ động vật hoang dã, nằm cách biệt bên kia suối, ở đó có mấy chú bảo vệ rừng trông coi, khỏi sợ chi hết. Đứa thứ hai nói

Cậu bé cùng đi còn nói thêm cảnh báo trước

- Trong ấy có một đàn khi đông tợn lắm, con này lẹ lẹ vào lãnh địa chúng không chắc nhập đàn được, không khéo bị khi bày xúm vào cắn chết đấy.

Nghe cậu nhỏ nói thế, Bườn hơi lo nhưng lòng anh đã quyết. Không nhập đàn được thì Cucu sống đơn lẻ, voi nhà thả về núi còn nhập bày được nữa là khi; đã cấu xé nhau thì chưa dám chắc con nào hơn con nào.

Nghe theo lời hai cậu nhỏ, Bườn đi sâu vào rừng. Đến khu bảo tồn động vật hoang dã anh dừng lại. Cucu bây giờ bám riết theo anh, chắc là nó sợ bị bỏ lại một lần nữa. Nhìn sang bên kia suối, Bườn thấy có một đàn khi đang chuyền cành bông bế nhau đùa vui chí chóc. Bườn lấy quần áo ra mặc vào cho Cucu, trông nó thật ngộ nghĩnh, hơi giống Tôn Ngộ Không trong Tây Du Ký.

Bườn gói nải chuối cùng bánh kẹo kẹp nách, hai tay bông Cucu lội ra giữa suối. Cucu ghì chặt lấy anh, nghiêng răng chèo chèo, hình như nó cảm nhận thấy sắp có tai biến. Đi thêm một đoạn nữa cho gần bờ bên kia, Bườn gắng gượng dần lòng mình, lấy hết sức ném tung Cucu sang bờ, rồi ném luôn theo gói thức ăn cho nó. Cucu lẹ lẹ kịp bám được và đu trên một cành cây ven suối. Nó không còn chí chóc kêu nữa mà ré lên từng hồi thảm thiết, nó khua khoắng chân tay loạn xạ réo gọi. Cucu leo ra bờ suối ngồi trên mồm đá, khản tiếng réo gào như bị ai dè ra cắt tiết.

Bườn quay lại lội nhanh lên bờ, thấy mắt mình nhòa đi, mũi cay xè nóng hổi. Không phải Cucu bắt nghĩa bạc tình bỏ anh, mà anh đã đoạn lòng bỏ rơi nó.

Chuẩn bị quay lui, Bườn ngoái nhìn sang bờ suối bên kia lần nữa. Anh giật thót tim, một con khi màu đen to xù tách ra từ đàn khi lúc này đang chuyền cành lần ra bờ suối, nơi phát ra tiếng kêu lạ. Nó sắp mò đến chỗ mồm đá Cucu ngồi rồi. Việc gì sẽ xảy ra đây?

Buồn chong mắt đăm đăm nhìn sang. Nếu con khi kia mà tấn công Cucu thì Buồn sẽ giải cứu ngay.

Nhưng kỳ lạ thay, vừa nhìn thấy Cucu thì con khi màu đen to xù kia lập tức tháo lui ngay và rú lên, hình như như nó vừa nhìn thấy một hung thần. Những tiếng hú dài man dại liên tục cất lên, cả đàn khi kia nhanh chóng bồng bế kéo nhau chạy tán loạn rồi mất tăm.

Cucu lại gào lên dữ dội hơn. Những tiếng kêu nghe thống thiết đến nao lòng. Buồn phóng xe thật nhanh để chạy trốn, nhưng tiếng kêu gào khản đặc của Cucu cứ bám theo, dội vào vách núi, vang xa...

Thả Cucu về rừng rồi Buồn rất buồn, gần như tâm trạng cho một đứa con chưa trưởng thành ra ở riêng. Từ đó Buồn thường hay ngồi xem chương trình động vật hoang dã trên truyền hình. May mắn thay, hôm ấy chương trình Đài VTV3 (Truyền hình Việt Nam) phát về Khu bảo tồn sinh thái Bà Nà. Buồn chăm chú theo dõi, đóng tai nghe.

Tiếng cô phát thanh viên giọng Hà Nội vang lên trong trẻo và rõ mồn một:

“Khu bảo tồn sinh thái Bà Nà không những bảo vệ tốt nguồn động vật hoang dã hiện có, mà còn thu hút sự quan tâm của nhân dân quanh vùng. Những động vật quý hiếm bị bắt về nuôi giữ làm cảnh trong nhà bấy lâu nay, nay chúng được trả về lại với rừng.”

Bỗng Buồn hét toáng lên và cười vang:

-Mẹ nó ơi! Cucu kia! Đúng là Cucu nhà mình rồi. Đã quá! Cucu đi đóng phim. Cucu lên truyền hình VTV. Ha...ha...! ha...ha...!

Đúng là Cucu của nhà Buồn thật, nó đang ngồi bắt tréo chân vắt vẻo trên ngọn cây sung chỗ bờ suối hôm nọ. Vẫn đáng cái đầu đỉnh và mặc cái áo màu vàng viền đỏ, nhưng không mặc quần. Chắc là ở trong rừng bị vướng víu khi leo trèo và khó khăn trong khâu tè ị, nên Cucu cởi vắt cái quần, giữ lại cái áo mặc cho khỏi lạnh. Vậy là Buồn yên tâm. Cucu đã nhanh chóng thích nghi với rừng và không bị bọn khi bày tỏ địa kia bắt nạt. Buồn lẩm nhẩm nói một mình: “Nhất định chủ nhật tuần sau mình sẽ lên thăm nó, không biết nó có còn nhớ chủ không. Nếu nó không nhớ thì khi vẫn hoàn khi”

Sáng chủ nhật Buồn đi Bà Nà. Hoa quả ở rừng chắc là không thiếu, anh mua cho Cucu một ít bánh kẹo các loại, những thứ ấy khi còn ở nhà nó vẫn thích.

Đến nơi, Buồn bước xuống ven suối đúng chỗ hôm nọ, bắt tay làm loa cất tiếng giống gọi sang bên kia. Anh vẫn vẫn như khi Cucu còn ở nhà:

-Cucu...!Cucu...!

Buồn gọi hoài mà không thấy tăm hơi Cucu đâu cả, chỉ thấy một đàn khi nào đó bồng bế nhau chạy nhảy nô đùa. Hay là Cucu của Buồn nhập được đàn rồi nên quên chủ! Vậy thì mừng cho nó ở rừng sống có bấy có bạn, dù nó có quên anh rồi cũng chẳng sao. Thói đời có mới nới cũ là chuyện thường tình. Con người mất mũi sáng trưng, nhìn mọi vật sờ sờ ra đó, mới hôm trước ngồi với nhau chén tạc chén thù, chén chú chén anh, hôm sau sếp nghỉ hưu là họ quên ngay, hướng hồ chỉ là con khi được thả về rừng. Buồn khoát tay, miệng lẩm bẩm một mình “Quên đi đồ khi ạ!”

Vừa mới quay lại, Buồn chợt mặt một người lạ hoắc trông hơi dữ tợn, tay cầm ngọn giáo sáng quắc. Anh ta hỏi ngay:

-Anh gọi Cucu nào?

-Nó là con khi của tôi.

-Khí như thế nào?

Nghe Bườn miêu tả sơ sơ, anh ta hiểu ngay và nói như ra lệnh:

-Biết rõ. Tôi là Bảo Lâm. Đi theo tôi. Bườn thăm hỏi: “Bảo Lâm à! Anh ta là ai?”. Chắc là không phải tên người, rất có thể đó là cách gọi tắt của “Người bảo vệ rừng”. Bườn lặng im đi theo anh. Linh cảm hình như có điều gì không bình thường, nhưng anh ngại ngại không dám hỏi và anh ta cũng không thêm nói với Bườn câu nào. Những người quen sống với rừng họ thường nghe và nhìn nhiều hơn nói.

Về đến khu nhà Ban Quản lí, anh ta chỉ cái chuồng thú nơi góc vườn và ra hiệu cho Bườn đến đó. Vừa bước đến nơi, Bườn bỗng kêu to:

- Trời ơi! Cucu! Mày làm sao thế này?

Bườn a tới định bế Cucu lên, nhưng anh bảo lâm đứng ngay bên cạnh kịp ngăn lại:

-Không bế lên được đâu. Nó bị khi đàn đánh hội đồng, vết thương ở đầu rất nặng và gãy cột sống nữa. Toàn thân mềm oặt, nằm lìm như thế kia đã mấy ngày nay. Bên thú y bỏ thuốc chạy rồi. Không biết hơi sức lấy ở đâu ra mà nó cứ thoi thóp như thế đến mãi tận hôm nay!

Bườn xoa tay lên cái đầu đỉnh ấy và khe khẽ gọi:

-Cucu! Cucu!

Hình như hai mí mắt Cucu máy nhẹ một cái, rồi toàn thân nó lạnh dần.

Giọng anh bảo lâm lại đều đều kể lể:

-Con Cucu này ngộ lắm. Hôm mấy anh truyền hình lên đây nhìn thấy nó mặc áo, để đầu trụ trông như hiệp sĩ; khi giương máy quay lên ghi hình nó ngồi tréo chân, ngoe đầu điệu đà như đóng phim ấy, trông dễ thương quá chừng, ai cũng khoái.

Tự dưng anh chàng bảo lâm nói hơi nhiều. Hai mắt Bườn cay xè, môi mặn chát.

Khi nghe Bườn thắc mắc vì sao Cucu không nhập đàn được, anh bảo lâm khẳng định:

-Tại vì đội lốt. Con khi này đã bị “người hoá” rồi!-Và anh ta giải thích thêm-Hôm ấy đi tuần rừng tôi không thấy đàn khi ở khu rừng bên suối như mọi khi; đi tìm thì trông thấy một con khi đầu trụ trụ mặc quần áo hằn hoi ngồi bên suối, thoạt nhìn trông tựa tựa Lão Tôn giáng trần. Chắc là vì thấy “Lão Tôn” nên đàn khi kia chạy trốn vào sâu bên trong. Đến khi Cucu xé bỏ quần áo, hiện nguyên hình một con khi mỡ côi bị tha hoá giống loài, không thể dung nạp bầy đàn được nữa; thì lập tức bị bọn khi kia tấn công ngay. Khi đàn mà tấn công tranh giành lãnh địa thì khủng khiếp lắm. Nếu hôm ấy tôi không đến kịp thì Cucu bị chúng xé xác mất rồi.

Bườn ngồi bất động, hai mắt rung.

Theo nguyện vọng của Bườn, các anh bảo lâm đồng ý để anh chôn Cucu nơi góc vườn khu nhà Ban Quản lí và hứa sẽ xin phép cho xây tại đó một ngôi mộ xinh xinh. Không biết chừng qua dăm ba thập niên nữa, ngôi mộ ấy được người đời sau khai quật lên. Chao ôi! Lúc ấy Cucu sẽ thành Người Thiên Cổ của ngàn năm nơi cõi thâm sơn Núi Chúa-Bà Nà!

Đà Nẵng, tháng 9 năm 2006